

Beroepsethiek training voor medewerkers in kinderopvang door Erica Westerveld

Inhoud van de cursus

In deze cursus komt aan de orde wat beroepsethiek voor medewerkers kinderopvang inhoudt. Er wordt stil gestaan bij drie typen van professioneel handelen (als medewerker van een organisatie, als beroepsbeoefenaar en als persoon). Daarna wordt verkend wat de specifieke ethische thema's zijn die in de kinderopvang een rol spelen. Verschillende aspecten van de beroepsethiek komen aan de orde, waarbij de beroepsinhoud en de kwaliteitskaders worden besproken en gekeken wordt welke verplichtingen, verwachtingen en (on)mogelijkheden daarin aan de medewerkers in de kinderopvang worden gesteld. Daarnaast ligt een groot accent op het leren reflecteren op ervaren dilemma's en zullen methoden aangereikt worden om daar op zinvolle wijze met elkaar over te kunnen reflecteren.

Samenvatting van de cursus

De cursus bestaat uit twee dagdelen.

In de eerste bijeenkomst voor de pauze wordt aandacht besteed aan vragen als:

- Wat is voor je gevoel ethiek en wat is ethiek feitelijk?
- Wat zijn waarden en hoe worden die vertaald in normen?
- Welke typen van ethisch redeneren zijn er in (beroeps-)ethiek te herkennen?
- Als ethiek onderdeel uitmaakt van kinderopvang, waar doen ethische aspecten zich dan voor? Daarbij wordt zelf ingebrachte casuïstiek van deelnemers gebruikt ter illustratie en toepassing van de begrippen.

Het tweede deel na de pauze zal bestaan uit een introductie over wet en regelgeving, kwaliteitskaders en de praktijk van alle dag:

- Welke taken en verantwoordelijkheden hebben we als medewerkers?
- Wat is de relatie tussen ethiek en onze taken?
- Welke waarden en normen kunnen we daaruit filteren?
- Hoe leef je als medewerker kinderopvang die waarden en normen na?
- Ben je je bewust van je eigen opvattingen en socialisatie en in hoeverre speelt dit mee in de uitvoering van je dagelijks werk?

De eigen praktijkvoorbeelden leren ons kijken naar ons eigen handelen en als het goed is ontdekken we hoe ethiek bijna altijd deel uitmaakt van het werken met kinderen.

De tweede bijeenkomst zal worden ingegaan op enkele thema's die binnen kinderopvang een rol spelen:

- Professionele ruimte, de autonomie van de medewerker kinderopvang
- Professionele verantwoordelijkheid, het handelen kunnen verantwoorden
- Handelingsverlegenheid versus multi complexe situaties, meldcode veilig thuis
- Omgaan met druk vanuit instanties, de samenleving, direct betrokkenen

Daarna gaan de deelnemers aan de slag met het uitwerken van verschillende methoden om een ethische kwestie te analyseren, zoals een reflectiedriehoek, Jamsessies, teken de situatie, enz.

Doelstelling

Na het volgen van de cursus:

- Onderkennen deelnemers de relatie tussen beroepsethiek en het kwaliteitskader binnen kinderopvang.
- Kunnen deelnemers de verschillende kenmerken van een beroepsethisch perspectief benoemen.
- Kennen deelnemers de drie ethische benaderingen van redeneren (deugd, plicht en gevolg) en zijn instaat dit te onderkennen in hun professionele denken en handelen.
- Hebben deelnemers ervaring opgedaan met het oefenen van methoden om een ethische situatie te analyseren en toe te passen op een casus.
- Hebben deelnemers gereflecteerd op hun eigen persoonlijke kwaliteiten en valkuilen in beroepsmatig handelen, waarbij ethische dilemma's aan de orde zijn.

Toetsing

Actieve deelnamen en een uitwerking van een methode op een praktijksituatie.

Verplichte literatuur

- Kwaliteitskader kinderopvang
- Meldcode en afwegingskader veilig thuis

Extra literatuur

- Over beroepsethiek in algemene zin extra info:
<https://www.uu.nl/onderzoek/ethiek-instituut/onderwijs/videomateriaal#wetenschappelijke-integriteit>

Contacturen en werkuren

Activiteit	uren
zelfstudie	1-2
Bijeenkomst 1	3,5
Zelfstudie	1-2
Bijeenkomst 2	3,5
totaal	10-11

Praktische informatie

- Maximaal achttien personen per groep

- Twee delen kunnen op één dag of opgesplitst in twee dagdelen incompany gegeven worden.
- Kosten per cursus € 900,- excl reiskostenvergoeding.
- CRKBO geregistreerd docent.

Zelfstudie voorafgaand aan bijeenkomst 1

- Beschrijven van een recente casus uit de eigen ervaring.
De casus is geanonimiseerd.
De casus geeft een niet pluis gevoel, roept vragen op en wat nu het goede is om te doen is nog niet duidelijk.
De casus wordt meegenomen naar de eerste bijeenkomst.
- Lezen meldcode veilig thuis en kwaliteitskaderstukken kinderopvang. Heb je vanuit een ander beroep te maken met een beroepscode neem deze van te voren dan ook door en neem hem mee.

Bijeenkomst 1

15 minuten	welkom, inleiding op de cursus, namenrondje
15 minuten	leervragen formuleren inventariseren
30 minuten	introdactie ethiek, normen, waarden en invalshoeken om naar ethiek te kijken
45 minuten	verwerking door middel van de eigen casus (in tweetallen)
15 minuten	pauze
30 minuten	introdactie beroepsethiek, taken, verantwoordelijkheden
45 minuten	kwaliteitskader waar komen de waarden en normen terug
15 minuten	terugkoppeling, handelen we vanuit waarden en normen?

Zelfstudie voorafgaand aan bijeenkomst 2

- Kennisclips bekijken over moreel beraad (30 minuten)
Filmpje moreel beraad bekijken voorafgaand aan de bijeenkomst (Het Utrechtse Stappenplan,
<https://www.uu.nl/onderzoek/ethiek-instituut/onderwijs/videomateriaal#utrechtse-stappenplan>)

Bijeenkomst 2

15 minuten	welkom, terugkoppeling vorige bijeenkomst
45 minuten	thematische bespreking van beroepsethische thema's
15 minuten	pauze
30 minuten	introdactie methoden om ethische situaties te analyseren
90 minuten	oefenen met de drie methoden
30 minuten	plenaire nabespreking en afronding

